

REFERAT § 17, stk. 4 - Fremtidens Skole d. 09-04-2019

Mødedato Tirsdag d. 09. april 2019 kl. 15:30

Mødested Mødelokale 11, Ringe

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Opsamling på udvalgets arbejde med Fremtidens skole.....	4
Tema 1: Folkeskolernes udvikling af demokratisk dannelse.....	6
Tema 2: Understøttende undervisning.....	7
Tema 3: Udviklingen af børn og unges tilknytning til civilsamfundet samt engagement i det frivillig	9
Gensidig orientering.....	11
Eventuelt.....	12

Punkt 9: Godkendelse af dagsorden

17.00.00-P22-1-18

Beslutning

Rikke Bech Skougaard deltog ikke i behandlingen af punktet.

Godkendt. Der udarbejdes én samlet sammenfatning af §17.4 udvalgets anbefalingerne til Opvækst- og Læringsudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Punkt 10: Opsamling på udvalgets arbejde med Fremtidens skole

17.00.00-P22-1-18

Resume

Den 13. august 2018 blev kommissoriet og deltagerkredsen for §17.4-udvalget om Fremtidens Skole godkendt af kommunalbestyrelsen. Siden har udvalget afholdt udvalgsmøder, workshops og studietur. Udvalget afholder sit sidste møde den 9. april 2019 og i forlængelse heraf fremlægger udvalget sine anbefalinger over for Opvækst- og Læringsudvalget den 21. maj 2019 og kommunalbestyrelsen den 11. juni 2019.

Jævnfør kommunalbestyrelsens beslutning, afsluttes udvalgets arbejde formelt senest den 30. juni 2019, og udvalgets arbejde kan indstilles til budget 2020.

Der er i nedenstående en kort opsamling på udvalgets arbejde med udgangspunkt i kommissoriet samt forslag til hvordan Fremtidens Skole udvalgets anbefalinger organisatorisk vil blive forankret efterfølgende.

Sagsfremstilling

I forlængelse af Fremtidens Skole 1, som blev afsluttet juni 2017, blev videreudviklingen af Fremtidens Skole i et nyt §17, stk. 4-udvalg indskrevet i konstitueringsaftalen for Kommunalbestyrelsen. Kommissoriet og nedsættelsen af deltagerkredsen i et nyt §17.4-udvalg blev godkendt i Kommunalbestyrelsen den 13. august 2018, og første møde, hvor alle udvalgets medlemmer var udpeget, blev afholdt den 27. september 2018.

Uddrag fra kommissoriet:

”Opgaven for § 17, stk. 4-udvalget om Fremtidens Skole er at omsætte nationale rammer for folkeskolen til Faaborg-Midtfyn Kommune. Det omfatter en synliggørelse og udpegning af forventninger til

- at eleverne, når de forlader skolen, føler sig rustet til at begå sig i fremtidens samfund
- videreudviklingen af skolernes styrkepositioner

Skolen har først og fremmest en betydning og et formål for de børn og unge, som er en del af skolens hverdag. Dernæst kan en synliggørelse og udpegning af kompetencer og styrkepositioner også betyde, at

- skolerne bidrager til at tiltrække nye familier til kommunen og fastholde de nuværende familier
- skolerne understøtter udviklingsstrategiens mål. Eksempelvis i forhold til egnsprofiler, veluddannet arbejdsstyrke, lærende fællesskaber, sunde livsvilkår og bedre livskvalitet
- skolerne bidrager til national og international branding af Faaborg-Midtfyn Kommune
- skolerne har et skærpet fokus på tilrettelæggelsen af skoleåret, herunder anvendelsen af ressourcer (eksempelvis ressourceopgørelse, analyse og vurdering).
- der er et tæt og fællesskabende samarbejde mellem skoler, forældre, skolebestyrelser, elevråd, dagtilbud, ungdomsuddannelser, lokalsamfund, civilsamfund, erhvervsliv mv.”

Ud over udvalgsmøderne har der været afholdt fire workshops i vinter/forår 2019 for §17.4-udvalget og forskellige interessenter på skoleområdet. Workshopperne har primært koncentreret sig om tre temaer, som udvalget har besluttet. Formålet med workshopperne har været at komme med input til idéer/handlinger, som udvalget kan anvende i udformningen af én samlet anbefaling til kommunalbestyrelsen.

Desuden har udvalget været på studietur i Silkeborg, Billund og Sønderborg, hvor de har hentet inspiration til de enkelte temaer.

De tre udvalgte temaer, som udvalget har fokuseret sine drøftelser om, er:

1. Folkeskolernes udvikling af demokratisk dannelse.
2. Folkeskolernes anvendelse af understøttende undervisning.
3. Udviklingen af børn og unges tilknytning til civilsamfundet samt engagement i det frivillige arbejde og fællesskab.

I tillæg til de tre gennemgående temaer har udvalget noteret sig, at der sideløbende med drøftelserne i 17.4-udvalget allerede er igangsat flere initiativer i kommunen, som kan være med til at understøtte udvalgets formål. Det handler særligt om prøvehandlingen vedr. erhvervsrygsækken, som allerede i en indledende fase viser lovende resultater. Dertil har Ungdomsrådet sideløbende aktiviteter ift. f.eks. demokratisk dannelse, som der i højere grad end i dag kan skabe en frugtbar kobling til.

Udvalget har gennem forløbet arbejdet ud fra en guideline, som blev præsenteret på workshoppen den 11. marts 2019, som handler om, at

- anbefalingerne understøtter formålsparagraffen for folkeskolen.
- anbefalingerne om nogle år vil kunne identificeres af alle som synlige tegn på udvalgets arbejde.
- anbefalingerne er afstemt efter det økonomiske råderum, der er i skolevæsenet, da anbefalingerne forventes realiseret inden for eksisterende budget.

- anbefalingerne understøtter, styrker og muliggør de gode initiativer på skoleniveau samt fremhæver enkelte initiativer, som er på fælleskommunalt niveau.
- anbefalingerne skal være med til at understøtte trivslen blandt eleverne.

I de efterfølgende sagsfremstillinger på dagsordenen for udvalgsrådet, vil anbefalingerne fremgå i forhold til de enkelte temaer.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at §17.4-udvalget

1. tager opsamlingen på arbejdet med Fremtidens skole til efterretning
2. opsamling fremsendes til Opvækst- og Læringsudvalget som orientering

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Derudover indstiller §17.4 udvalget overfor Opvækst- og Læringsudvalget og Kommunalbestyrelsen en videreførelse af Erhvervsrygsækken. Peter Lund Andersen tager forbehold for Erhvervsrygsækken i forhold til den økonomiske prioritering.

Der udarbejdes én samlet sammenfatning af §17.4 udvalgets anbefalingerne til Opvækst- og Læringsudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Punkt 11: Tema 1: Folkeskolernes udvikling af demokratisk dannelse

17.00.00-P22-1-18

Resume

Sagsfremstillingen fremlægger de anbefalinger, som §17.4-udvalget har vedtaget vedrørende temaet ”Folkeskolernes udvikling af demokratisk dannelse” på udvalgsrådet den 5. februar 2019 samt ekspliciterer baggrunden for anbefalingerne.

Sagsfremstilling

Med afsæt i de løbende drøftelser i udvalget, inputs fra workshopperne, skolelederoplæg og studieturen har udvalget vedtaget nedenstående anbefalinger vedrørende folkeskolernes udvikling af demokratisk dannelse.

Udvalgets anbefalinger er:

Anbefaling 1: Faaborg-Midtfyn Kommune indgår et 3-årigt samarbejde med Danske Skoleelever om den elevvenlige kommune.

Anbefaling 2: Tiltag som styrker fornyet opmærksomhed på demokratisk og teknologisk dannelse på kommunens skoler gennem ung-til-ung formidling.

Baggrund for udvalgets anbefalinger:

Anbefaling 1: På baggrund af inputs i processen med Fremtidens Skole er det vurderingen, at udviklingen af elevernes demokratiske dannelse blandt andet kan ske gennem en styrkelse af elevrådsarbejdet. Udvalget anbefaler, at Faaborg-Midtfyn Kommune indgår et samarbejde med Danske Skoleelever om den elevvenlige kommune, som omhandler oprettelse af et fælleskommunalt elevråd, der arbejder tæt sammen med ungdomsrådet, og styrkelse af elevrådene på den enkelte skole.

Anbefaling 2: Udvikling af demokratisk dannelse i folkeskolen foregår hver dag i de enkelte skoleklasser. Her er også medtænkt teknologiforståelse i forhold til dannelse, idet digitale teknologier og medier er en tydelig integreret del af elevernes liv. Udvalget vil gerne støtte en øget opmærksomhed på elevdeltagelse og -medansvar på skolerne, der kan anspore udvikling af demokratisk dannelse. Dette kan fx gøres gennem en ung-til-ung formidling. Dette kan desuden suppleres med idéer til tiltag ved de enkelte skolebestyrelser.

Lovgivningsmæssige rammer for temaet:

Folkeskolens formålsparagraf § 1, stk. 3 lægger vægt på den demokratiske dannelse med betragtningen om, at grundskolen er en institution, hvor samfundet kan uddanne og danne demokratiske medborgere. Desuden er demokratisk dannelse skrevet ind i fagenes fagformål, som et væsentligt element i den daglige undervisning.

I medfør af § 46, stk. 1, i lov om folkeskolen, er elevrådet eksplicit fremhævet, som det organ, der varetager gennem samarbejde med skolens leder, det undervisende personale og øvrige personalegrupper elevernes fælles interesser på skolen.

Administrativ opfølgning på anbefalingerne:

Anbefaling 1: Samarbejdsaftale med Danske Skoleelever kan være gældende fra 1. august 2019, hvorfor den kan evalueres overfor Opvækst og Læringsudvalget i foråret 2022.

Anbefaling 2: Samarbejdsaftale med ungdomsrådet, hvor folkeskolerne har mulighed for at rekvirere ung-til-ung formidling.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at §17.4-udvalget Fremtidens skole anbefaler over for Opvækst- og Læringsudvalget, at

1. Faaborg-Midtfyn Kommune indgår et 3-årigt samarbejde med Danske Skoleelever om den elevvenlige kommune.
2. Faaborg-Midtfyn Kommune indgår et 3-årigt samarbejde med ungdomsrådet, hvor folkeskolerne har mulighed for at rekvirere ung-til-ung formidling.

Beslutning

§17.4-udvalget Fremtidens Skole tilkendegiver et ønske om fortsat fokus på respektfuld dialog og udvikling af den demokratiske dannelse og teknologiforståelse på folkeskolerne for alle elever. Det omfatter blandt andet anbefaling om, at

- Faaborg-Midtfyn Kommune indgår et 3-årigt samarbejde med Danske Skoleelever om den elevvenlige kommune.
- Faaborg-Midtfyn Kommune indgår et 3-årigt samarbejde med ungdomsrådet, hvor folkeskolerne har mulighed for at rekvirere ung-til-ung formidling.

Der udarbejdes én samlet sammenfatning af §17.4 udvalgets anbefalingerne til Opvækst- og Læringsudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Punkt 12: Tema 2: Understøttende undervisning

17.00.00-P22-1-18

Resume

Sagsfremstillingen fremlægger de anbefalinger, som §17.4-udvalget har besluttet vedrørende temaet ”understøttende undervisning”, samt præsenterer det oplæg til lovændringer aftaleteksten pr. 30.01.19 har fremlagt vedr. understøttende undervisning.

Sagsfremstilling

Sagsfremstillingen er opdelt i 2 punkter:

Punkt 1: Udvalgets anbefalinger besluttet på udvalgsrådet d. 5. februar 2019

Punkt 2: I tillæg til anbefalingerne drøftede udvalget øgede muligheder for konvertering af understøttende undervisning jf. justering af Folkeskolereformen med henblik på øget trivsel og løfteevne indenfor ”Rammer og retning for folkeskolereformen”.

Punkt 1:

Udvalgets anbefalinger er:

Anbefaling 1: Der etableres en styrkelse af videndeling på tværs af skoler vedrørende understøttende undervisning. Anvendelsen af understøttende undervisning kan eksempelvis indgå i Kvalitetssamtaler mellem forvaltningen og skolerne.

Anbefaling 2: Skolebestyrelserne udarbejder principper for anvendelse af understøttende undervisning, hvor den pædagogiske retning for understøttende undervisning tydeliggøres.

Baggrund for udvalgets 2 anbefalinger:

Udvalget har via workshopoplæg fra nogle af folkeskolerne noteret, at understøttende undervisning i vidt omfang fungerer godt på skolerne. Samtidig er der bred anerkendelse af, at anvendelsen af understøttende undervisning kan systematiseres og videreudvikles via videndeling.

Lovgivningsmæssige rammer for anbefalingen:

Understøttende undervisning skal via forløb og læringsaktiviteter supplere folkeskolens fag og obligatoriske emner, enten via direkte faglige sammenhænge eller ved at bidrage til at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel, jf. folkeskolelovens § 16 a. Udvalget ønsker at sætte fokus på den understøttende undervisnings kobling mellem elevernes faglige udvikling og alsidige trivselsmæssige udvikling i form af en varieret skoledag, hvor eleverne møder differentierede undervisningsformer, åben skole, bevægelse og lektiehjælp af høj kvalitet.

Punkt 2:

Yderligere drøftelser i tillæg til de 2 anbefalinger:

Den 30. januar 2019 indgik et flertal af folketingets partier en aftale om justeringer af folkeskolen. Såfremt aftaleteksten vedtages uændret af folketinget, får kommunalbestyrelsen mulighed for at konvertere understøttende undervisning til 2-voksenundervisning generelt i mellemtrin og overbygning i op til to klokketimer ugentligt. Den understøttende undervisning kan desuden yderligere afkortes med 1½ time i forbindelse med konfirmationsforberedelse.

Administrativ opfølgning på udvalgets anbefalinger:

Skolernes skolebestyrelser udarbejder principper for anvendelse af understøttende undervisning, hvor skolens pædagogiske retning for understøttende undervisning tydeliggøres. Der vil på baggrund af disse principper være anledning til at de pædagogiske og faglige overvejelser om understøttende undervisning kan indgå i de faste kvalitetssamtaler mellem skoleledelsen og forvaltningen.

Der er inden for Faaborg-Midtfyn Kommunes ”Rammer og retning for Folkeskolereformen” mulighed for at benytte fremtidige muligheder for generel dispensation fra § 16 b omkring skolelængde.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at §17.4-udvalget Fremtidens skole anbefaler over for Opvækst- og Læringsudvalget, at

1. Der etableres en styrkelse af vidensdeling på tværs af skoler vedrørende understøttende undervisning. Anvendelsen af understøttende undervisning kan eksempelvis indgå i Kvalitetssamtaler mellem forvaltningen og skolerne.
2. Skolebestyrelserne udarbejder principper for anvendelse af understøttende undervisning, hvor den pædagogiske retning for understøttende undervisning tydeliggøres.
3. Indenfor ”Rammer og retning for folkeskolereformen” gives øget muligheder for konvertering af understøttende undervisning jf. justering af Folkeskolereformen med henblik på øget trivsel og løfteevne.

Beslutning

Godkendt som indstillet inkl. korrekturrettelse i indstilling 3.

Der udarbejdes én samlet sammenfatning af §17.4 udvalgets anbefalingerne til Opvækst- og Læringsudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Punkt 13: Tema 3: Udviklingen af børn og unges tilknytning til civilsamfundet samt engagement i det frivillige arbejde og fællesskab

17.00.00-P22-1-18

Resume

På udvalgsmødet den 5. februar 2019 blev det besluttet, at workshoppen den 11. marts 2019 skulle have ekstra fokus på at få input til temaet, da udvalget ikke var helt i mål med anbefalinger for temaet. De fleste forslag, der kom på workshoppen, omhandlede småjusteringer af de fremlagte idéer til anbefalinger.

Sagsfremstilling

På workshoppen den 11. marts 2019 blev følgende idéer drøftet med aktører på skoleområdet. Det vigtigste input fra workshoppen var, at udvalget skulle komme med anbefalinger, som understøtter lokalforankrede initiativer på den enkelte skole, samt understøttende vidensdeling på tværs af skolevæsenet.

Forslag til anbefalinger, som udvalget har arbejdet med, er:

Anbefaling 1: Der etableres et systematisk og struktureret samarbejde med foreninger, virksomheder, lokale aktører m.fl. gennem et inspirationskatalog, som formidles ved en digital platform.

Anbefaling 2: Der indgås en 3-årig partnerskabsaftale med DBU om gennemførelse af konkrete undervisningsforløb for alle indskolings- og mellemtrins elever, byggende på DBU's koncepter omkring "11 For Health" eller "Hoved, kroppen og klubben"

Anbefaling 3: Hver skole udarbejder en frivillighedspakke, som indeholder en oversigt af interne aktiviteter på skolen, som f.eks. legepatruljer, elevråd, skolepatruljer, elev til elev formidling, miljøprojekt for elever og deres forældre mv. Den kan også indeholde eksterne aktiviteter som f.eks. samarbejde med foreninger, virksomheder og lokale aktører. I den forbindelse kan der oprettes en frivillighedskordinator på hver skole, som udfolder Åben Skole mulighederne i sammenhæng til varieret skoledag, understøttende undervisning og frivillighedspakken.

Anbefaling 4: Der etableres et Fremtidens Skole netværk (civilsamfundsforum) på tværs af skolerne med henblik på at øge trivsel og udviklingen af den varierede undervisning. Civilsamfundsforum repræsenteres af elever, civilsamfunds-kordinator valgt blandt personalet og ledelse. På længere sigt kan der eventuelt udarbejdes en mere fast konstruktion, hvor eleverne kan opnå point gennem frivillighed eller lign. Det forudsætter en uddybende og særskilt afklaring og proces.

Baggrunden for udvalgets valg af temaet:

Ifølge kommissoriet skal udvalget blandt andet komme med bud på, hvordan fremtidens borgere ønsker at engagere sig i civilsamfundet, der er grundlag for et sundt liv, som en aktiv del af demokratiet, der giver mulighed for uddannelse og beskæftigelse.

Mange elever engagerer sig allerede i foreningslivet og andre fællesskaber i civilsamfundet. Spørgsmålet er, hvad skal der til for at motivere endnu flere elever til at bidrage til og deltage i foreningslivet, hvor eleverne opøver evner til at samarbejde, løse problemer og træffe beslutninger. Udvalget bemærker, at man kan arbejde med frivillighed på alle klassetrin, hvilket skolerne har vist via interne praksisbeskrivelser om bl.a. legepatruljer og elev-til-elev formidling, og eksterne aktiviteter om bl.a. samarbejde med idræts- og sociale foreninger og virksomheder.

Lovgivningsmæssige rammer:

Folkeskolens formålsparagraf falder i tre afsnit. § 1, stk. 1 fokuserer overordnet på indhold – dvs. kundskaber og færdigheder, mens § 1, stk. 2 har fokus på at udvikle elevernes arbejdsmetoder og at skabe rammer for oplevelse – dvs. udvikle elevernes kompetencer og evne til at mestre. Stk. 3 lægger tydeligt vægt på den demokratiske dannelse med betragtningen om, at grundskolen er en institution, hvor samfundet kan uddanne og danne demokratiske medborgere.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at §17.4-udvalget Fremtidens skole anbefaler over for Opvækst- og Læringsudvalget, at

1. Der etableres et systematisk og struktureret samarbejde med foreninger, virksomheder, lokale aktører m.fl. gennem et inspirationskatalog, som formidles ved en digital platform.

2. Der indgås en 3-årig partnerskabsaftale med DBU om gennemførelse af konkrete undervisningsforløb for alle indskolings- og mellemtrins-elever, byggende på DBU's koncepter omkring "11 For Health" eller "Hoved, kroppen og klubben"

Beslutning

§17.4-udvalget Fremtidens skole anbefaler over for Opvækst- og Læringsudvalget og Kommunalbestyrelsen at

1. Der etableres et systematisk og struktureret samarbejde med foreninger, virksomheder, lokale aktører m.fl. gennem et inspirationskatalog, som formidles ved en digital platform.

2. Der indgås en flerårige partnerskabsaftale med en aktør (DBU, DGI, Dansk Skoleidræt eller lignende) om gennemførelse af konkrete undervisningsforløb for eksempelvis alle indskolings- og mellemtrins-elever med henblik på

flere frivillige i foreningslivet.

Der udarbejdes én samlet sammenfatning af §17.4 udvalgets anbefalingerne til Opvækst- og Læringsudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Punkt 14: Gensidig orientering

17.00.00-P22-1-18

Beslutning

Orientering om udvalgsformandens besøg på skolerne.

Punkt 15: Eventuelt

17.00.00-P22-1-18

Beslutning

Ingen bemærkninger.